

TEN-LA PÓOL SI N̄MUNSA PI EFESIS NIAA

¹ Mi-na Póol n̄ n̄munse teniŋ deen̄ a pipi ma Wia nialin̄ si h̄e Efesis l̄e a chin̄ wialin̄ ma si laa dii l̄e a mu tige Kirisito Yesu l̄e. Wia tuótörün̄ l̄e n̄e u liisemi di mi ŋaa Kirisito Yesu nan̄zoo.

² La Nyimma Wia ari la Tiina Yesu Kirisito lahörimō l̄e, ma jan̄ h̄on̄ ari yarifielaa.

Wia si to Kirisito l̄e a pela l̄e

³ Má len̄ di la d̄enne Wia. U n̄e ŋaa la Tiina Yesu Kirisito Nyimma. U to Kirisito l̄e n̄e a pela l̄e wii-na kala l̄e u Diŋ-zon̄-la dolun̄ l̄e. Wii-na kala u si kaa pela l̄e lii u jan̄ n̄e.

⁴ U to Kirisito l̄e a liisela n̄e, ka u-na suomo ŋaa dunia. U liisela di la wuo ken̄ tuó-pula u sipaan̄, di ba sí cheerin̄ kala jon̄o pila.

⁵ Ka di u-na ŋaa dunia, u laa sipaan̄ biina jin̄ ari u jan̄ to Yesu Kirisito l̄e n̄e a len̄ di la ŋaa u biirin̄. U si chola ŋii, ŋii n̄e tii u fa biine ŋii. U tuótörün̄ l̄e n̄e u ŋaa ŋii.

⁶ U ŋaa ŋii di la wuo d̄ennu, a len̄ di u yirin̄ yire, a tin̄ u si fála nennige. U Bii-choolun̄ l̄e n̄e u to a pela l̄e.

⁷ La si mere Kirisito l̄e ŋii, u jon̄ u chalin̄ jaase a tin̄ la wu-bon̄ŋoo chimin̄, di Wia jon̄ la wu-bon̄ŋoo chela. Wia zile yuga n̄e kin̄ken̄ la teen̄.

⁸ Ŋii n̄e tii u ŋaa ŋii pila. U fála nennige.

⁹ Wia pila wu-jimii-na kala di la wuo jin wialin kala u si biina ari u jan naa pila bubuon. Wiaa deenba fa faa ne. Nuukala fa biba jin. Ka u lele len la jin wialin. Kirisito le ne u to a naa nii.

¹⁰ U naa nii di bua-la ne yie, duu to Kirisito le a ken kun-kala he donjo le ne, kialin si he Wia-jan ari kialin si he tinteen kala.

¹¹ U to Kirisito ma le ne a jon kiaa billa le di la tiiba. Faafaa kala ne u biine nii. U yie naa wii-kala u tuotonun le ne.

¹² U naa nii di la nialin si laa sipaan jon la yielaa he Kirisito le, di la wuo len di u yirin yire.

¹³ Ma nialin si bi Juu tinnaa naa, ma ma nii Wia wialin si naa wutitiiba ne. Yesu wu-zomola wiaa ne nii. Ba ne wuo laala ta. Ma ma laa u wiaa dii ne. Ma si laa u wiaa dii nii, Wia jon u Din-zon-la hema le ne, ku-la u fa si si u jan jonjo pi nialin si laa u wiaa dii. U magilin ne nii.

¹⁴ Wia Din-zon-la u si jonjo hela le sene daga ari wutitii, maachie la jan dii ku-dan-dan-la Wia si naa billa le. Nla naa di la wuo len duu yirin yire ne.

Pool chuole Wia a pi Efesis niaa

¹⁵ Mi nii nii ma si laa la Tiina Yesu wiaa dii ari nii ma si cho Wia niaa maa.

¹⁶ Nii wiaa ne tii, di mi nii chuole Wia-na kala, mi bi ma wiaa yu. Mi yie liisi ma wiaa ma ne a chuole Wia pipima bua-na kala.

¹⁷ Mi yie sul Wia, la Tiina Yesu Kirisito Nyimma, nii-la si ken yirin maa, duu pima

wu-jimiŋ, a bira keŋ u titia ma kaa dagema u Diŋ-zoŋ-la doluŋ ɛ di ma wuo jimu.

¹⁸ Wia si yirema di ma wuo juu u kuorii-la tuoŋ nii, mii sulu duu wuo pulɛ ma tuoŋ di ma wuo jin ku-la ma sii yielu nagisiŋ, a bira jin kialiŋ ma di Wia niaa kala si jan dii ba zomuŋ.

¹⁹ Mi biraa sulu di u wuo leŋ di ma jin u doluŋ si yuga mage nii, nialiŋ si laa u wiaa dii teenj. U yie to u dol-bal-la ɛ ne a tinj u tintinŋaa.

²⁰ Dol-la titia ne u kaa chise Kirisito suuŋ ɛ a leŋ u hoŋ Wia seme Wia-jaŋ ɛ, ni-duoŋ di-honuŋ.

²¹ U ne kii nuu-kala si keŋ doluŋ a biben niaa dunia deen ɛ. U ne keŋ yiriŋ a kii nuu-na kala si keŋ yiriŋ dunia deen ɛ ari dunia-la si jan bira ko ɛ.

²² Wia joŋ kuŋ-kuŋ-kala doluŋ a he Kirisito nisiŋ ɛ ne, a bira leŋ u ŋaa nialiŋ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi kuhian maa.

²³ Nialiŋ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi ne ŋaa Yesu yaraa. Kirisito ne bira ŋaa nii-la si joŋ u doluŋ he dunia lee-na kala.

2

Wia to Kirisito ɛ a leŋ la keŋ miisiŋ

¹ Ma fa naga ari ma suba ne a tinj ma wu-boŋŋoo ari ma haacheba wiaa.

² Ma faa ŋaa wu-boŋŋoo ne a ŋiŋaa ma tuotore wiaa, bua-la ɛ ma fa sii to Sitaani dunia deen ɛ. Sitaani ne leŋe nialiŋ si bi Wia niin wiaa ka to ŋiŋaa wu-boŋŋoo.

³ La kala kala ne faa to la tuutore wu-ɲaala haring a ɲinaa wu-lorunun, a bira bibiine wu-bonɲoo. La fa sii ɲaa wiaa deenba, Wia fa na baaniɲ ne la nyun, ari u fa si na baaniɲ dunia niaa nyun ɲii.

⁴ Ama Wia chola ne kinkeɲ a fifála nennige, ɲii ne tii u leɲ la di Kirisito kala keɲ miisiɲ. [U si fála nennige ne tii u laala ta.]

⁵ Bua-la le la fa si ɲaa haacheba ne a fa bi miisiɲ kene a tiɲ la haacheba-la wiaa, u laala ta. A tiɲ u si chola ne tii u ɲaa ɲii.

⁶ U bira chise la di Kirisito Yesu kala suun le ne, a leɲ di la di Kirisito Yesu kala ɲaa kubala a hoɲ Wia-jaɲ le.

⁷ U to Kirisito le ne a leɲ la keɲ miisiɲ, duu wuo dagela maachie ɲii u si chola ari ɲii u si faasa fála nennige.

⁸ Wia lahorimo ne tii u laama ta, a tiɲ ma si laa u wiaa dii. U bi naga ma titia si keɲ dolun ne tii Wia laama ta, u ɲaa ɲii pima chogita ne.

⁹ U bi naga ma tintin-zonɲoo wiaa ne tii u laama ta. ɲii wiaa nuu-kala bi maga duu bibigisi u titia le.

¹⁰ Wia ne ɲaala. U ɲaala di la to Kirisito Yesu le ne a ɲaa wu-zonɲoo. U ɲaa wu-zonɲoo deenba billa le di la ɲinaaba.

Nuhuobiinee kala ɲaa kubala ne Kirisito teen

¹¹ Ma nialiɲ si bi Juu tinɲaa ɲaa, ma sí yu ari Juu timma-la fa si keru ba penee ka yire ma nialiɲ si keɲ pen-purun ne. Nialiɲ si keru ba penee fa keru ba yaraa seme donɲo ne a ta.

¹² Ma bira sí yu ari bua kubala le ma fa bi Kirisito jin. Ma di Iziral tinnaa fa bi kubala naa. Wialin Wia fa si bula ari u jan naa pi u niaa, ma-na fa bi jan naba. Ma fa bi kuŋ-kala ka yiele, ma bira bi Wia ma kene dunia le.

¹³ Ma di Wia pege fa bolie ne, ama lele Kirisito jon u chalin jaase la wiaa ne, di la di Wia kpage dono.

¹⁴ U ne ken nialin si naa juu tinnaa ari nialin kala si bi juu tinnaa naa he dono le ba sin a ku naa kubala. U ne kenla he dono le la bira bi din-domo naa.

¹⁵ U si suba nii, u leje wialin Moosis fa si bile di niaa tuto, ba bira bi dolun kene. U naa nii di nialin si naa juu tinnaa ari nialin si bi juu tinnaa naa kala tou le ne a wuo sin, a naa kubala maa. U ne leje ba sin.

¹⁶ Kirisito si suu daa-geese nyun nii, u leje ba din-donnu-la dere ne. U si naa nii, u leje ba kala balia tou le a naa kubala ne, a ken ba di Wia he dono le ba sin.

¹⁷ Kirisito ne ko a bul Wia wu-zomo-la a pi nialin pege fa si bolie ari Wia, ari nialin ma fa si kpage Wia kala, a bula piba di ba sin a ken nii-bala.

¹⁸ La kala ken u Din-zon-la ne. U dolun le ne la kala jan to a mu Wia teen.

¹⁹ Ma saa bira bi nuhuora naa, a bi duura bibaare maa. Ma di Wia niaa kala naa kubala ne a he Wia dia le.

²⁰ Ma nage dia-la Wia si saa ne. Wia nanzoba ari nialin sii bul wiaa, Wia Din-zon-la dolun le, ba ne naa dia-la gentine. Kirisito Yesu titia ne

ηαα tiebii-duo-la ba si kaa bil dia-la gentine.

²¹ U ne chage dia-la kala bil u ku ηαα Wia-dia, la Tiina Yesu dia-la.

²² Ma di Kirisito si ηαα kubala ηii, ma di Wia niaa dɔɔsuη kala ne u kaa saa Wia-dia deen, dime ne Wia len u Diη-zɔη-la jujuu.

3

Pɔɔl bul Wia wu-zɔmɔ-la a pi nialij si bi Juu tinηaa ηaa

¹ Ba keη mi-na Pɔɔl tɔ dia a tin Kirisito Yesu wiaa ne. Mi bira he sarika le a tin ma ma nialij si bi Juu tinηaa ηaa wiaa ne. Nii wiaa ne tii mi yie sul Wia pipima.

² Mi jima ari ma ma nii ηii Wia si fάmi nennige a liisemi di mi tin tinjimin deen ma teen.

³ Ten-la mi fa si ηmuηsa pipima mi bul wiaa mua, a dage ηii Wia si keη wialij fa si faa a kaa dagemi.

⁴ Di ma ne karime ten-la, ma jaη na ηii Wia si lene mi jin wialij fa si faa a tige Kirisito le.

⁵ Wia fa bi lene di nuu-kala jin wiaa deenba, ama leele u joηo dage u nanzɔɔba-la si keη tuɔ-pula, ari nialij sii bul wiaa, Wia Diη-zɔη-la doluη le. U lene u Diη-zɔη-la ne joη wialij dageba.

⁶ Wialij ne ηla: Wia to Kirisito Yesu wu-zɔmɔ-la le ne a len Juu tinηaa ari nialij ma si bi Juu tinηaa ηaa kala keη toruη kialij Wia si ηaa billa le. Leele ba kala ηaa Kirisito yaraa seme dɔηɔ ne a tin Wia wu-zɔmɔ-la wiaa. Ba

ma jaŋ pɛ dii kialinj Wia si to Kirisito Yesu le a bul di u jaŋ joŋo pila.

⁷ Wia leŋe mi ŋaa u tinjinnu nɛ, di mi bul Yesu wu-zomɔ-la a pi niaa. U lahorimɔ le nɛ u dii zile mi le a joŋ u dolunj pimi mi kaa titinj.

⁸ Wia niaa tuɔŋ kala, mi nɛ ŋaa ba ku-bie, aŋ ka u fãmi nennige a liisemi di mi bul Wia wiaa a pi nialinj si bi Juu tinjŋaa ŋaa, di ba wuo jinj ari Kirisito keŋ kiaa nɛ worunj. Nuukala bi ba niinj wuo jinj.

⁹ Wia nɛ nii-la si ta kuŋ-kala. U nɛ leŋe mi bul wiaa deenba kala a pi niaa, di ba wuo jinj wialinj u sii che duu ŋaa a mu tige kialinj kala u si joŋo faa faafaa kala le.

¹⁰ Wia ka che duu to nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi le, a leŋ Wia bii-zɔŋŋɔɔ ari Wia bii-bɔŋŋɔɔ kala si he wia nyunj le ku jinj Wia si keŋ wu-jiminj nii kinkeŋ.

¹¹ Wia fa biine faafaa kala nɛ duu ŋaa wiaa deenba. Ama leele u to la Tiina Yesu Kirisito le nɛ a leŋ di wialinj sene ku ŋaa wutitii.

¹² La si laa u wiaa dii nii, la bi jaŋ fifã fawullunj. La jaŋ keŋ nyu-duonj a mu u sipaanj.

¹³ Mi saa sulma di ma sí leŋe di ma tuɔŋ chei a tinj mi sii na heeŋj nii wiaa. Mi sii na hee-la jaŋ leŋ di ma laa yirinj.

Pɔɔl bira sul Wia a pi Efesis niaa

¹⁴ Di mi nɛ biine wialinj Wia si ŋaa pila, mi yie tuu kpirimi la Nyimma Wia sipaanj nɛ.

¹⁵ U nɛ he doho kala yirinj, kialinj kala si he Wia-jaŋ ari kialinj kala si he tinjteenj le.

¹⁶ U si kenj yirinj kinjenj nii, mii sulu duu lenj di u Din-zon-la pima dolunj ma tuosaa le.

¹⁷ Mi bira sulu di ma wuo laa Kirisito wiaa dii worun, duu wuo he ma tuosaa le a lenj di ma chinj kpanj kpanj a cho niaa.

¹⁸ Mi bira sulu duu pima dolunj, di ma di u niaa kala wuo jinj nii Kirisito si faasa choma kinjenj kinjenj, di ma ku jinj chonu-la jalinj ari u lununj ari u duomunj kala.

¹⁹ Ama nuu-kala bi janj wuo jinj Kirisito chonu-la si magej nii. U ne kii wialinj kala la si wuo jinj. Mii sul Wia duu lenj di ma ma kenj ku-zomɔ-la kala u si kenɛ.

²⁰ U dol-la u si kaa titinjla le, mii sulu duu lenj di dol-la faasa titinj la tuosaa le. U ne janj wuo njaa kiaa yuga kii kialinj kala la si sulu chiche ari wialinj kala la si biinu.

²¹ Má lenj di la nialinj kala si laa Yesu wiaa dii aa hilimi to Kirisito Yesu le, a lenj di u yirinj yire a lii lele a kaa mu wuu.

4

Kirisito pila dolunj di la nja kubala u teenj

¹ Ba kenj mi-na Pɔɔl to dia a tinj la Tiina Yesu wiaa. Ma nialinj Wia si yira, mii sulma di ma lenj di ma wu-njaalaa jonj wonjbiinj ari Wia si chej nii.

² Má lenj di ma siaa tuu tinjteenj, a pe kenj ma titia muuri, a kenj kenyiri, a jonj wiaa chiche donɔ, a tinj ma si cho donɔ wiaa. Má lenj ma nja kubala

³ Wia Din-zon-la le. Ma si lenje di ku-kala kenjma pɔre donɔ le. Má kenj donɔ worun a fiela honj som.

⁴ A tinj Kirisito wiaa, la kala n̄aa kubala n̄e. Wia Din̄-z̄oŋ-la si hela ɛ, ma n̄aa kubala n̄e. Wia si yirela nii, la kala yiele wu-bala n̄e.

⁵ La kala Tiina n̄aa kubala n̄e. Wialin̄ la si laa dii ma n̄aa kubala n̄e. Wii-chuoɛ lii-bala n̄e la kala fo.

⁶ La kala Wia ari la kala Nyimma n̄aa kubala n̄e. U n̄e kii kuŋ-kuŋ kala. U h̄e kuŋ-kala ɛ n̄e a titin̄, a h̄e ma ma tuɔsaa ɛ.

⁷ Kirisito p̄ela kuŋ-kala ɛ n̄e a jon̄ kiaa pila ari u s̄ii ch̄e nii.

⁸ Ba n̄muŋs̄e Wia tenin̄ s̄eme d̄oŋɔ a bul, “U si yuo dii u din̄d̄oŋɔɔ d̄ere, u jil Wia-jaŋ aŋ jon̄ doluŋ pi n̄iaa di ba kaa titin̄.”

⁹ Di la n̄e si ari u jil Wia-jaŋ n̄e, nii daga ari u laa sipaŋ lii Wia-jaŋ n̄e a ku tuu tin̄teen̄.

¹⁰ Nii-la titia si ku tuu tin̄teen̄, u n̄e bira jil Wia-jaŋ nii a kieli lere-la kala si h̄e wia nyuŋ, duu k̄eŋ kuŋ-na kala doluŋ.

¹¹ Dol-la u si jon̄o pi n̄iaa, u n̄e n̄la: U pi n̄iaa d̄oŋsuŋ doluŋ di ba wuo n̄aa Yesu nan̄z̄oɔba, a len̄ d̄oŋsuŋ ma ba wuo bubul wiaa, Wia Din̄-z̄oŋ-la doluŋ ɛ, a len̄ d̄oŋsuŋ maa di ba wuo gollo bubul Wia wiaa a pi n̄iaa. D̄oŋsuŋ ma bib̄eŋ nialin̄ si laa Yesu wiaa dii, ka d̄oŋsuŋ ma didage nialin̄ si laa Yesu wiaa dii.

¹² U pila doluŋ deen̄ di Wia n̄iaa wuo kaa tin̄ Wia tin̄tin̄n̄aa, a wuo p̄e nialin̄ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi ɛ di ba waa wialin̄ ba si laa dii Kirisito teen̄.

¹³ U p̄ela ɛ nii a kaa mu yi bua-la ɛ la kala si jaŋ wuo ku chin̄ wialin̄ la si laa dii ɛ, a wuo ku jin̄ Wia Bie si nage nii, a ku n̄aa ni-duoru Wia

wiaa ɛ, a wuo ku nage Kirisito si nage nii wii-kala ɛ.

¹⁴ Nii-na la bira bi jaŋ ɲaa haŋbiisi Wia wiaa ɛ. La bi jaŋ mu sipaan aŋ miire hariŋ maa a tiŋ wu-wogo-la la si nia a tige Wia wiaa ɛ. La bi jaŋ to nialiŋ sii nyia wiaa aŋ pe nyinyise niaa, di ba joŋ wialiŋ ba si laa dii ta.

¹⁵ Ama u maga di la cho doŋo a bul wutitii bua-na kala. Di la ne ɲaa nii, la jaŋ wuo waa Wia wiaa ɛ a ku nage Kirisito si nage nii. Nialiŋ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi nage nuhuobiine nanɗaasiŋ ne. Kirisito ne ɲaa nyuŋ.

¹⁶ U si ɲaa la kala nyuŋ nii, di nanɗaasi-la kala ne mere doŋo ɛ a titiŋ ba tɪntiŋɲaa woruŋ, yara-la jaŋ waa. La wasa keŋ yarida aa cho doŋo woruŋ.

Mii-falii-la la si keɛ Kirisito teen

¹⁷ Wia doluŋ ɛ mii che di mi bul wii ne pima ari siifesiŋ. Wialiŋ nialiŋ si bi Wia jiŋ sii ɲaa aŋ bibiine, ba ɲaa wu-peiba ne. Ma-na bira si wialiŋ ɲaa.

¹⁸ Birimiŋ to ba wu-jimiŋ ne. Ba bi jaŋ wuo na miisi-la Wia si joŋo pi niaa, beɛ wiaa ba bi wii-kala jiŋ, aŋ keŋ tuo-heeŋ maa.

¹⁹ Ba joŋ hiisiŋ choɗo nyua ne, aŋ joŋ ba titia he wu-liiliŋ ɲaaniŋ ɛ, aa hihieɛ di ba goɗo ɲaa disiŋ-na kala.

²⁰ Nii dee Kirisito dagema.

²¹ Ma nii Yesu wiaa ne. Ba dagema u wiaa ma ne. Wialiŋ kala saa ɲaa wutitiiba ne.

²² Ma fa si nage nii bunɓun-la, ma joŋu ta. Ba fa nyiseɗa a cheima ne.

23 Má leŋ di Wia keŋ ma tuobiinaa kala birime di ba ŋaa ku-falia.

24 Ma tuobiin-falia-la nage Wia si nage ŋii ne. Wia ne joŋo pima. Nii wiaa, má to ma tuobiinaa deenba hariŋ, di ma sene keŋ tuo-pula Wia sipaan a sí disinnin ma keŋ.

25 Nii wiaa, ma bira sí wiaa nyinyia. Má leŋ di nuu-kala bul wutitii a pi u doŋo tiina, bee wiaa la kala nage nanndaasin ne a ku mere doŋo le a ŋaa kubala.

26 Di ma ne na baaniŋ, ma sí leŋe di ma baan-la leŋ di ma juu haache le. Ma bira sí leŋe di ma na baaniŋ di wia tuu juu.

27 Ma sí leŋe di Sitaani na wonbiin a nyisema di ma ŋaa haache.

28 Nii-la kala fa síi gaa, u maga duu leŋ gaariŋ, aŋ keŋ u nisaa faasa tiŋ tiŋtiŋ-zoŋŋoo a wuo na ku-la kala u síi che u titia le, aŋ wuo pe summoo ma le.

29 Ma sí leŋe di wu-boŋ kala lii ma niin le. Má bul wu-zomoo-la síi juu niaa digilaa bua-la le si maga, a leŋ di wialiŋ ma síi bul pe nialiŋ le síi jegili wialiŋ.

30 Ma sí leŋe di Wia Diŋ-zoŋ-la tuoŋ chei. U ne Wia joŋo hema le. U ŋaa magilin ma le a dage ari Wia jaŋ laama ta tapulii-la Kirisito sí jaŋ miira ko.

31 Má joŋ wu-boŋŋoo ŋaaniŋ kala ta. Di nuu ne ŋaa wii juuma le, ma sí joŋo he ma tuoŋ le. Ma sí teru, ma sí baaniŋ na. Ma sí goŋ ŋaa niaa nyuŋ. Ma sí niaa yiriŋ chichei. Ma bira sí wu-boŋ kala kala ŋaa.

³² Ama má keŋ zile dɔŋɔ ɛ, a fifá dɔŋɔ nennige. Má joŋ wiaa chiche dɔŋɔ, ari Wia si to Kirisito ɛ a joŋ ma wu-bɔŋŋɔɔ kala chema ɲii.

5

Ma he Kirisito pulumuŋ tuɔŋ

¹ Ma ɲaa Wia bii-chooloo ne. ɲii wiaa, má chichesi Wia wu-ɲaalaa.

² Má cho dɔŋɔ ari Kirisito si chola ɲii a suu la wiaa. U joŋ u titia a pi Wia. Ba kpuu ari ba si yie kpu pusun a nyiga pi Wia ɲii, u suɔra siŋ.

³ Ma si ɲaa Wia niaa ɲii, u maga di ma liise ma titia ha-chɔruŋ ari ba-chɔruŋ wu-ɲaalaa ɛ, a bira liise ma titia disinniŋ kala ɛ, a sí niaa kiaa lilaa.

⁴ Ma sí wu-liiliŋ ari wu-tɔɔnuŋ ma bubul. Ma sí sisii-tɔɔnuŋ ma sii. U bi maga di Wia niaa ɲiŋaa wiaa deenba. Ama u maga di ma lulolle Wia ne bua-na kala ɛ.

⁵ U maga di ma jiŋ woruŋ, ari nialiŋ síi ɲaa ha-chɔruŋ ari ba-chɔruŋ wiaa ari nialiŋ síi ɲaa disinniŋ, ari nialiŋ si keŋ niaa kiaa lilaa, niaa deenba kala bi jaŋ dii kialin Wia si ɲaa bil u niaa ɛ, u-na Wia ari Kirisito kuorii-la tuɔŋ.

⁶ Ma sí leŋe di nuu-kala bul wu-tɔɔnuŋ a nyisema. Wiaa deenba ne leŋe Wia baaniŋ sisii nialiŋ si bi u niin ka to nyuŋ.

⁷ ɲii wiaa, má liise ma titia ni-yiri deenba ɛ.

⁸ Bua kubala ɛ ma ma fa he birimiŋ tuɔŋ ne, ama la Tiina Yesu leŋe ma ɛɛɛ he pulumuŋ tuɔŋ ne. ɲii wiaa, má leŋ di ma wu-ɲaalaa nage nialiŋ si he pulumuŋ tuɔŋ síi ɲaa ɲii.

⁹ Pulumuŋ tuoŋ wu-ŋaala zomɔ nɛ a pɛ ŋaa wutitiiba, aa to Wia woŋbiinŋ.

¹⁰ U maga di ma gunne wialin ma si jaŋ ŋaa di la Tiina Yesu tuoŋ tɔrɛ nɛ.

¹¹ Biriminŋ tuoŋ wu-ŋaala-la niaa sii ŋaa, má liise ma titia ba ɛ. Niaa doŋsuŋ he biriminŋ tuoŋ aa ŋaa wu-boŋŋɔɔ nɛ. Ama má joŋ ba bubuoŋ ta a leŋ niaa jin wialin ba sii ŋaa bi zoŋ.

¹² U paala keŋ hiisinŋ nɛ di la bul wialin ba si luɔraa ŋaa.

¹³ Kuŋ-na kala nɛ he pulumuŋ tuoŋ, ba yie nau nɛ. Kuŋ-kala sii chaane keŋ pulumuŋ nɛ.

¹⁴ Nii wiaa nɛ tii ba bul, “Ma nialin si pin doŋ a nage ma suba, má sii doŋ ɛ. Kirisito jaŋ chaana hema ɛ.”

¹⁵ Nii wiaa, má pɔ ma titia ɛ ari ma wu-ŋaala ɛ. Ma sí ni-yaaraa nagu. Má ŋaa wiaa a nage nialin si keŋ wu-jiminŋ.

¹⁶ Tapulaa deenba niaa ŋaa wu-boŋŋɔɔ nɛ. Nii wiaa bua-na kala ɛ di ma nɛ na woŋbiinŋ, má ŋaa wu-zoŋŋɔɔ aa bul wu-zoŋŋɔɔ.

¹⁷ Ma sí yaaru, u maga di ma jin wii-la sii tɔrɛ la Tiina Wia tuoŋ aa ŋaaba.

¹⁸ Ma sí sininŋ nyua bubugi. Di niaa nɛ nyua sininŋ bugi, ba yie ŋiŋaa wu-liilinŋ nɛ. U jaŋ cheima. Ama má leŋ di Wia Din-zoŋ-la hema ɛ a titinŋ.

¹⁹ Di ma nɛ ku hilimi a bul wiaa pipi doŋɔ, má yiyii yiilaa ba sii yire Saams a didenne Wia, a yii yiila-la doŋsuŋ maa sii dage Kirisito wiaa. Ma tuoŋ ma ɛ má yii yiilaa a didenne la Tiina Kirisito.

²⁰ Bua-na kala ɛ ari wii-na kala ɛ, má lɔlɔ la Nyimma Wia. Má to la Tiina Yesu Kirisito ɛ a ɲaa ɲii.

Haalaa ari baalaa mɛɛ si maga duu nage ɲii

²¹ La sí fá la Tiina Kirisito wiaa ɲii, u maga di la tuto dɔɲɔba niɲ wiaa nɛ.

²² Haalaa, má tuto ma balaba niɲ ari ma sí to Kirisito ɲii.

²³ Haalaa maga di ba ɲaa ɲii nɛ, bɛɛ wiaa baalaa nɛ kɛɲ doluɲ haalaa nyuɲ ari Kirisito si kɛɲ doluɲ ɲii nialɲ si laa u wiaa dii aa hilimi nyuɲ, ka ba ɲaa u yaraa. U nɛ saa bira ɲaa ba Laataara.

²⁴ Nialɲ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi sí to Kirisito niɲ wiaa ɲii, ɲii titia nɛ haalaa ma maga di ba tuto ba balaba niɲ wiaa.

²⁵ Baalaa, má cho ma haalaa, ari Kirisito si cho nialɲ si laa Wia wiaa dii aa hilimi ɲii, u suu ba wiaa,

²⁶ a piise ba disinniɲ ta, a fo ba wu-bɔɲɲɔɔ kala ma ta ari liɲ, a tiɲ Wia niɲ wialɲ ba si nia wiaa.

²⁷ U ɲaa ɲii di nialɲ si laa u wiaa dii aa hilimi, di ba wuo zɔɲ kiɲkɛɲ, a tutul u teen, a sí wu-bɔɲ kala kɛɲ muapilii maa, a bira sí ɲmaamu muapilii maa, a sí wu-bɔɲ kala yiri ma ɲaa, a ɲaa nialɲ si bi disinniɲ kɛnɛ Wia sipaan a sí wii-kala ɲaa chei.

²⁸ Yesu si cho nialɲ si laa u wiaa dii aa hilimi ɲii, ɲii titia nɛ u maga di baalaa cho ba haalaa, ari ba si cho ba titia ɲii. Baal-la kala si cho u haala, u cho u titia nɛ.

²⁹ Nuu-kala bi u titia bεε, ama u cho u titia a biben u titia nyun worun, ari Kirisito sii ben nialin si laa u wiaa dii aa hilimi nyun nii.

³⁰ Kirisito yie naa nii, bεε wiaa la ma naa u nanndaasin ne a mere u yaraa le.

³¹ Wiin deen wiaa ne tii baala yie len u nyimma ari u naan, ka ba di u haala mere dono le a ken chal-bala.

³² Wu-kpunkpere deen naa wu-bal ne a faa. Kirisito ari nialin si laa u wiaa dii aa hilimi wiaa ne mi bubul nii.

³³ U saa nage nii ne ma ma le. U maga di nuu-kala cho u haala ari u si cho u titia nii, u maga di haala ma pi u bala jirima ne.

6

Pool bul hanbiisin ari ba nyimmaba ari ba naanba wiaa

¹ Hanbiisin, u maga di ma tuto ma nyimmaba ari ma naanba niin. Nii nii to Wia wonbiin.

² Má zizil ma nyimmaba ari ma naanba ari ba si bul nii Wia tenin tuon. Wialin Wia si dage niaa di ba tuto, ba tuon deen ne ken time.

³ Di ma nii zil ma naanba ari ma nyimmaba, Wia jan pema le di ma na di-zomun, a ken mii-dudun dunia deen le.

⁴ Ma nyimmaba, ma si ma biirin walimu kinken di ba baanin sisii ma nyun. Má benba a dageba worun, duu nage ari Wia titia ne dageba wonbiin ba tuto.

Pool bul yosun ari ba tinnaa wiaa

⁵ Ma yosun, má tuto nialin si tiima niin dunia deen le. Má zizilba a fifába. Má ken wutitii a tutoba ari Kirisito ne ma tuto.

⁶ Má si leje di ma tinjaa benma an ka ma-na titin worun, a sí che di ma tin di ba besema le. Ama má tin ari ma timaa pi Kirisito ne a ken tuo-bala, aa nja wialin Wia si cho.

⁷ Má ken tuotorun titin ma tintinjaa, ari ma tima pipi Kirisito ne, nuhuobiine dee ma timaa pa.

⁸ Ma jin di nuu ne tin tintin-zon, la Tiina Wia jan jon ku-zon a timu, di tiina nja yomo koo u tii u titia ne.

⁹ Ma nialin ma si ken yosun, má kenba worun, ma síba walimu. Ma jin ari ma kala tiina nja kubala ne a he Wia-jan. La kala nja kubala ne u teen. U bila kaa pore.

Kialin Wia si jojo pila di la kaa yuo Sitaani

¹⁰ Wii-la mi síi che mi bul, u wu-kaanin ne nja: Mii che di ma ken dolun la Tiina Wia teen a wasa kenu worun. U jan wuo pima dolun deen.

¹¹ Sitaani ken wu-jimin kinken aa nyise niaa. Ama má ken ma titia worun a yuo laa ma titia Sitaani teen. Ma nage laali-yuoroo ne. Má laale laali-yuori genni-la kala Wia si jojo pima.

¹² Ama la bi naga nialin síi yuo nuhuobiinee. Laa yuo Sitaani ari u haritooroo ne, ari kun-kala si ken dolun nialin si he birimin tuon teen. Dunia deen ari dol-bomɔ-la kala si he wia nyun, ba ne laa yuo.

¹³ Nii wiaa, má laale laali-yuori kaa Wia si jojo pima, di tapulii-la wu-bonjoo síi che di ba njaama le, di ma wuo nja siri a china gberɛ.

14 Má chinj kpaŋ kpaŋ, má leŋ di wutitii-la ma si nia nage ma laali-yuori damere a voo ma tiŋa le, a leŋ di tuo-pula nage ma hoo-geriŋ a to ma hariŋ ari ma sipaan kala,

15 a leŋ di Yesu wu-zomɔ-la ŋaa ma laali-yuori nenŋenŋee. Yesu wu-zomɔ-la pe niaa le ba hoŋ ari yarifiɛlaa.

16 U ŋii hariŋ le ne má leŋ di ma yarida dol a nage hoo-la laali-yuoroo si joŋo kere ba boye. Di ma ne ŋaa ŋii, ma jaŋ wuo kere laa ma diŋdoŋ heŋŋee kala u si joŋo a yuoma. Heŋŋee deenba bieru a nage nyiniŋ síi bieru ŋii ne.

17 Wia si laama ta ŋii, u maga duu nage nyuŋ-chuulo ne di ma joŋo chu, aŋ joŋ tokobii-la si he Wia Diŋ-zoŋ-la teenj a kori a yuo laaliŋ. Tokobii-la ne ŋaa Wia wiaa.

18 Má leŋ di Wia Diŋ-zoŋ-la pima doluŋ di ma chuɔle Wia bua-na kala le a sulu wii-wii-kala. Ma síi ŋaa ŋii, má po woruŋ a sí doŋ diegu, aŋ peɛɛ, aa chuɔle Wia pipi Wia niaa maa.

19 Má sul Wia pimi maa di Wia pimi nyu-duoŋ, a wuo dagemi ŋii mi si jaŋ to a bul Yesu wu-zomɔ-la fa si faa a pi niaa.

20 Mi síi bul Kirisito wu-zomɔ-la aa pi niaa ŋii, ŋii ne tii ba keŋmi kaa he choɔrumoo. Má sul Wia pimi di mi wuo bul Wia wiaa ari nyu-duoŋ, ari mi si maga di mi bul ŋii.

Wu-kaanij

21 Mii che di ma jiŋ mi si nage ŋii ne, a bira jiŋ tiŋtimii-la mi síi tiŋ. Mi naanbii-chooluŋ Tikikas si ŋaa la Tiina Yesu tiŋtinni-titii, u jaŋ bul mi wiaa kala,

²² di ba wuo len di ma nyuŋ nyaase. Nii ne tii mi timu ma teen.

²³ La Nyimma Wia ari la Tiina Yesu Kirisito jaŋ len di la naanbiiri-la kala si laa Yesu wiaa dii hoŋ ari yarifiɛlaa, a keŋ yarida, a cho doŋo.

²⁴ Nialin si cho la Tiina Yesu Kirisito a kaa mu deen deen, Wia jaŋ fá niaa deenba kala nennige.

**Yesu Kiristito Wu-Zɔŋŋɔɔ (Ghana)
Sisaala-Tumulung NT Ghana**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sisaala, Tumulung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 29 Jan 2022

b3eb8618-120f-5a96-8c1c-1dbc16914330